

Sobotníci: Židé v Táboře V

Jitka Vandrovcová

Již po páté se setkáváme u tématu Židé v Táboře. Tentokrát se budeme věnovat židovským obyvatelům Nového Města, kteří tu žili v období okupace. Řada z nich byla nucena opustit své domy a byty a přestěhovat se na Staré Město nebo mimo Tábor, např. do Plané nad Lužnicí nebo Malšic. Na Křižíkově náměstí žilo několik židovských rodin: Sternovi, Steinovi, Klauberovi, Jesslerovi, Orlíkovi a Mendlovi.

Nejpočetnější rodinu tvořili **Sternovi**, jimž patřil dům č. p. 496 U Sternů, kde provozovali řeznictví. Dům si nechal postavit Vilém Stern, řezník, v roce 1902 podle projektu Františka Josefa Ješe. V domě se nacházelo pět až šest bytů a obchod (řeznictví). K provozu řeznické živnosti využili Sternovi lednici a chladírnu v suterénu. Řeznickou živnost provozovala do okupace Olga Süsslundová, rozená Sternová, která měla v domě provozovnu Jihočeské akciové továrny na uzené zboží. Bratři Olgy se řeznickému řemeslu nevěnovali. Řeznická rodina Sternových přišla do Tábora kolem roku 1860. Prvními usazenými příslušníky rodiny Sternových byli Izák či Hynek Stern, řezník z Nové Vsi u Mladé Vožice a jeho manželka Marie, roz. Klepetářová z Jistebnice, a dva synové Jakub a Alois. V Táboře se do rodiny Sternových postupně narodili Eleonora 1861, Eduard (David) 1863, Vilém 1865 a Růžena 1867. Jakub Stern pomáhal v otcově řeznictví v domě čp. 168 v Kotnovské ulici, kde se rodina usadila. Dle sčítání lidu z roku 1880 Alois Stern studoval na reálném gymnáziu v Praze. Dcera Eleonora zůstala svobodná a žila v domě č. p. 869 u rodiny své sestry Růženy, zemřela 29. 1. 1941 ve Střelnické ulici č. p. 243, kam byla se Steinovými přestěhována.

Eduard Stern se narodil 13. 2. 1863 v Táboře a živil se jako řezník. Eduard se oženil před rokem 1890 s Augustou Löblovou z Kožlan (+ 14. 4. 1866), dcerou obchodníka Judy Löbla a Rosalie Jungmannové. Eduard Stern vystudoval reálné gymnázium v Táboře, ale převzal řeznickou živnost po otci v domě v Kotnovské ulici č. p. 168. Do rodiny se postupně narodilo šest dětí, Otto Nathan 1891, Oskar 1892, Irma 1894, Olga 1896, provdaná Süsslundová, Josef 1897 a Karel 1900. V roce 1903 se rodina Eduarda Sterna přestěhovala na dnešní Křižíkovo náměstí č. p. 496, byl se svým bratrem Vilémem spolujednatel tohoto domu. Eduard Stern zemřel 14. 2. 1926 v Praze na rakovinu jícnu a zánět plic. Vdova Augusta Sternová žila z nájmu a podpory svých dětí, odjela transportem Cb z 16. 11. 1942 do ghetta v Terezíně a odtud 15. 12. 1943 transportem Dr do Osvětimi, kde zemřela. Nejstarší syn Otto Nathan vystudoval lékařskou fakultu a stal se zubním lékařem, praxi provozoval v Táboře č. p. 568 na Husově náměstí, v domě Žida Adolfa Ehrlicha. Před rokem 1935 se oženil s Evou (Emmy) Novotnou. Druhý syn Oskar vystudoval práva a svou právnickou praxi provozoval v Táboře č. p. 496. Bratři MUDr. Otto a JUDr. Oskar Sternovi byli zatčeni 20. 10. 1939 gestapem. Zatčení bratrů Sternových a dalších židovských obchodníků odstartovalo arizaci židovského majetku v Táboře. Oba se dostali do koncentračního tábora Sachsenhausen, kde zemřeli v květnu 1942. Olga Sternová se vdala po roce 1935 za Waltra Süsslanda, v domě na Křižíkově náměstí vedla uzenárnu a řeznictví. Odjela s matkou v transportu Cb do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Stavitel domu U Sternů Vilém Stern pracoval jako řezník. Do nového domu se nastěhoval v roce 1903 se svojí první manželkou Aloisií, která zemřela 17. 11. 1909 na tuberkulózu. V roce 1913 se oženil s Adélou Kohnovou, narozena 19. 3. 1887 v Petrovicích u Sedlčan. Vilém Stern zemřel 15. 1. 1927 na srdeční mrtvici. Adéla Sternová odjela transportem Cb do Terezína a transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Sousední dům č. p. **869** obývala rodina Davida **Steina** (pravděpodobně od roku 1906/7), který tu s manželkou Růženou, rozenou Sternovou, provozoval modistství Růžena Steinová. Domácnost Steinových vedla sestra paní Růženy Eleonora Sternová. Růžena Sternová se provdala v roce 1895 za Davida Steina, narozen 10. 8. 1861 v Nové Včelnici (u Pelhřimova, Nový Etink). Do rodiny Steinovy se narodily dvě děti Josef 1896 a Marta 1898. Steinovi, David a Růžena, se přestěhovali s Eleonorou Sternovou do Střelnické ulice č. p. 243. David Stein zemřel 18. 2. 1942 a právě jeho smrt vyvolala otázku, kde spočinou jeho ostatky, neboť oba tábořské židovské hřbitovy byly zrušeny. Tělo Davida Steina bylo odvezeno do Českých Budějovic, kde bylo v krematoriu zpopelněno a urna s popelem uložena na hřbitově v Českých Budějovicích. Růžena Steinová odjela transportem Cb do ghetta v Terezíně a odtud transportem Dr z 15. 12. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Třetí dům v řadě za č. p. 869 a 496 je dvoj dům č. p. **497 a 498**, který si nechali v roce 1927 postavit sourozenci **MUDr. Adolf Orlík a Alžběta (Elsa) Jesslerová** podle projektu Františka M. Klímy a Josefa Langa. Třípatrový dům sloužil k bydlení i komerčním účelům, v přízemí se nacházel obchod Karla Jesslera (č. p. 497) a ordinace MUDr. Orlíka (čp. 498), respektive MUDr. Olgy Reissové. Do Křižíkova náměstí má dům čtyři podlaží a půdu, směrem do Ústecké ulice jsou ještě tři podlaží suterénu, kde se nacházely sklepy, prádelny, skladovací prostory a malometrážní byty. První generace rodiny Orlíkových přišla před rokem 1884 do Tábora z Jistebnice, Hynek či Ignác Orlík se narodil 30. 4. 1857 v Jistebnici do rodiny Karla Orlíka (rodiče Karla Orlíka - Leopold Orlík a Barbora Weigerová) a Anny Klepetářové z Pacova (rodiče Anny Klepetářové – Jakob Klepetář a Terezie Roubíčková). Hynek Orlík se oženil s Josefou Herrmanovou z Chýnova, narozena 16. 12. 1848, dcerou Abrahama Herrmanna. Do rodiny Orlíkových se v Táboře postupně narodily dvě děti, Alžběta (Elsa) 1884 a Adolf 1885. Hynek Orlík provozoval v domě čp. 497, původně přízemní dům při Budějovické silnici, obchod střížním zbožím a později obchod hnojiv a stavebními potřebami, který převzal kolem roku 1916 jeho zeť Karel Jessler. Hynek Orlík zemřel 5. 8. 1931 na srdeční vadu, jeho manželka Josefa zemřela mezi lety 1921–1923. Adolf Orlík se stal lékařem, svoji praxi provozoval v Nové Bystřici v jihočeském pohraničí, kde vlastnil dům. Oženil se s Růženou Libánskou, narozena 7. 7. 1890 v Hněvčevsi, zemřela kolem roku 1935 v Jindřichově Hradci. Do rodiny Orlíkových se narodil syn Ivan, narozen 15. 11. 1926 v Praze. V listopadu 1938 se z obsazeného pohraničí vrátil MUDr. Orlík i se synem Ivanem do Tábora do svého domu č. p. 498. Za okupace byl Ivan Orlík nasazen (pravděpodobně od svých 15 let) jako dělník na práci u firmy MAS, jednak na lesní práce v Červené nad Vltavou, jednak v Sezimově Ústí na stavbě továrny. Dr. Orlík směl vykonávat svoji lékařskou praxi na území politického okresu Tábor (Táborsko, Soběslavsko a Mladovožicko), ale mohl ošetřovat pouze židovské obyvatelstvo, konkrétně muže ve věku od 16 do 18 let a od 50 do 65 let, a ženy od 16 do 65 let. Dr. Orlíkovi asistovala medička MUC. Hana Katzová, rozená Kronbergová, ze Soběslavi. Na začátku června 1940 se museli Orlíkovi vystěhovat do Plané nad Lužnicí čp. 51. Otec se

synem odjeli transportem Cb z Tábora do Terezína. Dr. Orlík buď odjel transportem Eo z 6. 10. 1944 do Osvětími nebo byl 5. 10. 1944 popraven v Terezíně. Ivan Orlík odjel z terezínského ghetta transportem Em z 1. 10. 1944 do Osvětími, dožil se osvobození v koncentračním táboře Gliwice v dnešním Polsku.

Alžběta Orlíková se provdala za Karla Jesslera z Prahy před rokem 1915. Karel Jessler, narozen 23. 3. 1874, provozoval v Praze výčep lihovin a vína. Ještě v Praze se do rodiny narodil syn Bedřich 1915. V roce 1916 se **Jesslerovi** přestěhovali do Tábora k Hynku Orlíkovi. Karel Jessler převzal tchánův obchod. V Táboře se narodil druhý syn Petr 1923. Karel Jessler zemřel někdy po létě 1940, neboť evidenční list sepsaný v červenci 1940 byl ještě vystaven, pravděpodobně zemřel ještě před transportem. Alžběta Jesslerová byla za okupace hospitalizovaná se schizofrenií v psychiatrické léčebně v Bohnicích snad i v domnění, že si zde zachráni život. Do terezínského ghetta byla odvezena transportem Ca z 24. 10. 1942 z Prahy. V Terezíně zemřela 22. 12. 1942 na degenerační onemocnění srdce. Bratři Jesslerové se přestěhovali někdy po létě 1940 do Provaznické 147 ke Guttmanovým. Bedřich Jessler pracoval za okupace jako dělník, např. na rozšíření táborského nádraží u stavební firmy Ovesny z Prahy, rovněž byl členem židovské pracovní skupiny, která se od podzimu 1941 starala o odstraňování protiněmeckých nápisů ve městě apod. Dne 26. 7. 1942 se oženil s Věrou Pickovou. Bedřich Jessler odjel transportem Ca z 24. 10. 1942 do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětími, kde zemřel. Věra Jesslerová odjela táborským transportem Cb, válku nepřežila, do Osvětími se dostala stejným transportem jako manžel Bedřich. Petr Jessler, učeň, byl stejně jako jeho bratr nasazen na práci v rámci židovských pracovních skupin, jinak pracoval jako dělník pro firmu MAS na stavbě továrny v Sezimově Ústí a v lese v Červené nad Vltavou. Odjel pražským transportem Ca do Terezína a odtud transportem Cq do Osvětími, kde zemřel.

V jednom z bytů v domě **č. p. 497** bydlela rodina **Klauberova**: Herrmann (Heřman) Klauber, nar. 31. 5. 1867, bývalý kustod ŽNO v Táboře a prodejce hudebních nástrojů, JUC. Gustav, narodil se 14. 9. 1904 a zemřel 20. 10. 1940 v táborské nemocnici, a Berta, nar. 21. 3. 1907, uklízečka a vychovatelka, od roku 1935 pracovala u Berty Mahlerové v Pražské č. p. 158 jako uklízečka. Manželka Herrmanna Klaubera Růžena, nar. 7. 2. 1865 v Pacově, zemřela 3. 3. 1937 na srdeční slabost v táborské nemocnici. Herrmann a Berta Klauberovi byli přestěhováni do Koželužské 142, sídla ŽNO v Táboře, odtud směřovali do transportu Cb do Terezína. Herrmann Klauber zemřel v Terezíně 14. 6. 1943. Berta Klauberová nastoupila do transportu Cq z 20. 1. 1943 do Osvětími, kde zahynula.

Dvoj dům č. p. 497 a 498 zabrali Němci brzy po svém příchodu do Tábora a zřídili tu kanceláře oberlandratu (1. patro) a služebnu gestapa (2. a 3. patro). Za domy U Sternů č. p. 496 a č. p. 497 a 498 stojí v Ústecké ulici dům č. p. 489, který patřil řezníkovi Viktoru Hoffmannovi. Němci zřídili v jeho domě služebnu SD. Viktor Hoffmann se přestěhoval v září 1939 do Měšic č. p. 193.

Na Křižíkově náměstí najdeme ještě několik usazených židovských rodin, v domě č. p. 830 Mendlovi a č. p. 831 Penížkovi. Oba domy již nestojí, na jejich místě dnes najdeme Integro postavené na přelomu 80. a 90. let 20. století. **Mendlovi** patřili k nejstarším židovským rodinám usazeným v Táboře a patřili jim domy čp. 507 a 830 (vedle sebe stojící domy

sousedící s CrosCafé) na dnešním Křižíkově náměstí. Egon Mendl, narozen 23. 1. 1894 v Táboře, provozoval ve svém domě obchod skleněným a porcelánovým zbožím a sklenářství, které převzal po svém otci Adolfovi, vystudoval obchodní akademii. Obrat obchodu se pohyboval v letech 1937–1938 mezi 313–365 tisíci korun. V obchodu pracoval i strýc Egona Mendla, Julius, nar. 1. 4. 1873, bratr Egonova otce Adolfa, až do důchodu. Julius Mendl zůstal svobodný, zemřel po létě 1940, neboť má dochovaný evidenční list, ale do transportu v listopadu 1942 nenastoupil. Dům **čp. 830** patřil Mendlovým, v přízemí se nacházel obchod a v dalších dvou podlažích vždy po jednom bytě. Adolf Mendl (narozen 8. 11. 1857 v Táboře) zemřel 23. 4. 1937 na srdeční slabost, zůstala po něm vdova Karolína Mendlová, rozená Pollaková, nar. 14. 4. 1869. Egon Mendl se oženil koncem roku 1936 s Olgou Tellerovou (narozena 14. 8. 1907, v Táboře žila od 1. 1. 1937). Egonovi a Olze Mendlovým se narodil 21. 3. 1938 syn Jiří. Egon Mendl byl zatčen gestapem na podzim 1939, zemřel 23. 6. 1942 v koncentračním táboře Hamburg Neuengamme. Karolína, Olga a Jiří Mendlovi nastoupili do táborského transportu Cb do Terezína a odtud odjeli transportem Dr z 15. 12. 1943 do Osvětimi, kde všichni tři zahynuli.

V sousedním domě **č. p. 831** bydlel **Hugo Penížek** se svojí manželkou Marií, rozenou Eisensteinovou, která žila v Táboře od roku 1893, narodila se 11. 2. 1880 ve Voticích. Hugo Penížek se narodil 13. 9. 1880 ve Veselíčku a do Tábora se přistěhoval v roce 1904, v letech 1907–1914 bydlel v dnešní ulici 9. května č. p. 697, kde s manželkou provozovali obchod střížním a galanterním zbožím, a odtud se pak dostali do domu č. p. 831. Hugo Penížek provozoval ve svém domě čp. 831 velkoobchod střížním a galanterním zbožím, prodával pánské a dámské látky všeho druhu a prádlo za velmi levné ceny, jak hlásala jeho reklama z roku 1923 otištěná v adresáři města. Manželka Marie mu v obchodě pomáhala. V roce 1939 pravděpodobně v létě 1939 svůj obchod zavřel, neboť od 1. 9. 1939 je uváděn jako soukromník. Hugo Penížek byl místostarostou Židovské náboženské obce v Táboře. Manželé Penížkovi byli přestěhováni do ulice Martínka z Húsky č. p. 55 ke Glücklichovým. Společně odjeli táborským transportem Cb do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynuli.

Podvinecovi bydleli v jednom z bytů v domě **č. p. 517**. Jiří Podvinec, nar. 21. 2. 1892 v Golčově Jeníkově, se přistěhoval v roce 1921 do Tábora. Pracoval u Antonína Guttmana jako prokurista v jeho velkoobchodu koloniálním zbožím. Obrat Guttmannova velkoobchodu činil v letech 1937 a 1938 více než 7 mil. korun. Jiří Podvinec se oženil v roce 1922 s Emilií Rosenfeldovou, nar. 5. 10. 1897. Do rodiny se narodil syn Petr 1. 8. 1928. Jiří Podvinec byl pokladníkem Židovské náboženské obce v Táboře. Podvinecovi se museli v roce 1941/1942 přestěhovat do Pražské ulice č. p. 230 do domu Antonína Guttmana a v létě 1942 do Koželužské č. p. 142, sídla ŽNO v Táboře. Jiří Podvinec pracoval za okupace jako dělník, např. u velkostatkáře Vodňanského v Dražičkách nebo v Soběslavi pro městský úřad nebo firmu Teerag. Celá rodina nastoupila do táborského transportu Cb do Terezína. Emilie odjela transportem Es z 19. 10. 1944 do Osvětimi, kde zahynula. Petr Podvinec nastoupil do transportu Ek z 28. 9. 1944 do Osvětimi, kde zahynul. Jiří Podvinec odjel stejným transportem do Osvětimi jako jeho syn, ale zemřel 3. 3. 1945 v Dachau, kam se dostal pravděpodobně po likvidaci koncentračního tábora Osvětim před postupující Rudou armádou.

Fischerovi bydleli na dnešní ulici 9. května č. p. **516**, v domě rodiny Šechtlovi, která tu provozovala svůj fotoateliér. Josef Fischer vedl v přízemí obchod Emilie Fischerová a spol. obchod střížním a textilním zbožím a dámskou konfekcí, který vykazoval v letech 1937 a 1938 zisk 150 000 korun. Josef Fischer, nar. 5. 3. 1898, se přistěhoval v roce 1900 do Tábora. Josef Fischer byl synem Emilie Fischerové, narozena 30. 8. 1864 v Táboře, ale ve sčítacím operátu je zapsáno, že v Táboře bydlela až od roku 1900, v roce 1921 byla vdovou a vedla obchod konfekcí a střížním zbožím, její syn Josef byl ještě svobodný a v matčině obchodě pracoval jako obchodní příručí. V září 1928 se oženil s Markétou Reinišovou, nar. 12. 6. 1903 v Milevsku. Fischerovým se narodila dcera Zdeňka (Sidonie) 14. 6. 1931. V červenci 1940 se Fischerovi přestěhovali ke Glücklichovým do ulice Martínka z Húsky č. p. 55. Josef Fischer byl zapisovatelem ŽNO v Táboře a od 1. 5. 1940 pracoval jako úředník ŽNO v Táboře. Fischerovi odjeli táborským transportem Cb do Terezína a odtud všichni tři transportem Dm z 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zahynuli.

Obchodnice **Hilda Herlingerová** bydlela od narození 22. 10. 1879 v Táboře v domě č. p. **736** v dnešní ulici 9. května. S matkou Františkou vedla v domě č. p. 519 obchod galanterií a hračkami, po matčině smrti samostatná obchodnice. V dubnu 1940 se přestěhovala do Plané nad Lužnicí č. p. 94. Odjela táborským transportem Cb do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynula.

MUDr. Olga Reissová se narodila 4. 11. 1900 ve Strážnici. Od roku 1932 žila a pracovala v Táboře jako zubní lékařka. Svoji praxi měla na dnešním Křížíkově náměstí č. p. 498 v přízemí domu pana Dr. Orlíka. Praxi musela ukončit v červenci 1940. Bydlela v podnájmu v Dobrovského ulici č. p. **729**. Po roce 1940 odešla do své rodné obce, odkud byla povolána do transportu Co z 27. 1. 1943 z Uherského Hradiště do Terezína. Do Osvětimi se dostala 12. 10. 1944 transportem Eq. Zahynula.

V domě č. p. **1576** na dnešní ulici 9. května provozoval svůj obchod peřím a kůžemi Alfréd **Weiner**, nar. 13. 10. 1891 v Bechyni. Alfréd Weiner se přistěhoval v roce 1930 do Tábora a pracoval nejprve u B. (Bernard) A. Guttmanna než se osamostatnil. Weinerův obchod mnoho nevynášel, jeho zisk v letech 1937 a 1938 dosáhl maximálně na 30 000 korun. Alfréd Weiner se oženil v roce 1931 s Markétou Weissovou, nar. 8. 9. 1901 v Šumburku, okres Jablonec nad Nisou. Markéta Weinerová pracovala jako švadlena. Manželství zůstalo bezdětné. Weinerovi byli po roce 1940 přestěhováni do Sudoměřic u Tábora č. p. 52. Odjeli prvním táborským transportem Bz z 12. 11. 1942 do Terezína, odtud pak 15. 12. 1943 transportem Dr do Osvětimi, kde zahynuli.

V Herlošově ulici č. p. **1626** provozoval svůj obchod galanterním zbožím **Karel Zenker**, který zastupoval rozvětvenou rodinu Zenkerových, neboť v Táboře žily ještě jeho sestry Hermína Meislová a Augusta Huschaková-Aschermannová. Karel Zenker byl nejmladší z osmi dětí obchodníka Josefa Zenkera (14. 5. 1851 – 1927) a Františky roz. Weinsteinové z Červeného Újezdu. Josef Zenker se v roce 1918 přestěhoval do Tábora do Palackého ulice č. p. 354, kde bydlela i jeho dcera Hermína Meislová s rodinou. Karel Zenker se narodil 21. 6. 1895 v Červeném Újezdu. Sloužil jako voják c. k. armády za 1. světové války, z níž se vrátil se zraněným kolenem. Kvůli zranění silně kulhal. Po válce se přistěhoval do Tábora, kde si otevřel obchod galanterním zbožím. Oženil se v roce 1926 s Elsou Salusovou, narozena

15. 12. 1900. Zenkerovým se narodily dvě děti, Irena 1. 2. 1927 a Erik 14. 1. 1929. V letech 1937 a 1938 vykázal Karel Zenker zisk 150 000 korun. V říjnu 1939 byl zatčen gestapem, krátce vězněn v tábořské krajské věznici, odkud byl převezen do koncentračního tábora Sachsenhausen. Byl vězněn i v koncentračním táboře Dachau, zemřel 3. 6. 1941 v Buchenwaldu. Elsa Zenkerová se po manželově zatčení odstěhovala i s dětmi k příbuzným do Prahy. Elsa s dětmi odjela pražským transportem L z 10. 12. 1941 do Terezína a odtud transportem Ag z 1. 4. 1942 do Piaski (ghetto nedaleko Lublinu v Polsku), kde zahynuly.

Do domu na nároží Smetanovy a Kolárovy ulice č. p. 737 se v roce 1936 přistěhoval z Opařan Viktor **Hoffmann**, nar. 11. 9. 1887, který pocházel z řeznické rodiny Eliáše a Anny Hoffmannových. Viktor pracoval jako nákupčí dobytka pro Jihočeskou továrnu na uzené zboží, která sídlila na dnešní Soběslavské ulici. Kolem 1935 se v Táboře usadil i Viktorův bratr Gustav Hoffmann, nar. 23. 11. 1877, který před tím pracoval jako řezník v Českých Budějovicích. Gustav s rodinou, manželkou Olgou roz. Kohnovou, nar. 5. 3. 1890 v Březnici, a dětmi Františkou 4. 8. 1919 a Jiřím 17. 4. 1927, se usadil rovněž v domě č. p. 737. Gustav se nadále věnoval řeznickému řemeslu. U Hoffmannových žila i matka obou bratří Anna, rozená Friedová, která zemřela 15. 11. 1937 na celkovou sešlost. Na konci září 1938 se k Hoffmanovým nastěhovala Karolína a Arnošt Löwyovi, kteří přišli z rakouského Gmündu. Karolína Löwyová byla sestrou Gustava a Viktora Hoffmannových a za řezníka Arnošta Löwyho se provdala v roce 1914, kdy za ním odešla do Gmündu. **Löwyovi** se přestěhovali po roce 1940 na Starém Město ke Glücklichovým do č. p. 55. Františka Hoffmannová pracovala jako úřednice, ale za okupace byla nasazována jako zemědělská dělnice na velkostatku Karla Vodňanského v Dražičkách. Rodina Gustava Hoffmanna se přestěhovala na Staré Město do Kotnovské ulice č. p. 171. Löwyovi a rodina Gustava Hoffmanna nastoupila do tábořského transportu Cb do Terezína. Löwyovi se dostali transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynuli. Františka Hoffmannová nastoupila do transportu Cu z 1. 2. 1943 do Osvětimi, kde zahynula. Zbytek rodiny odjel transportem Dm z 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde všichni zahynuli. Jako jediný z rodiny se dožil osvobození Viktor Hoffmann, neboť byl chráněn smíšeným manželstvím. Do Terezína se dostal až transportem AE4 z 25. 2. 1945. Předtím pracoval jako dělník na stavbě Baťovy továrny v Sezimově Ústí, pro stavební úřad v Táboře a u firmy Teerag v Soběslavi.

V Kolárově ulici č. p. 604 (demolice v 80. letech, OD Dvořák) bydlela další řeznická rodina **Justicových**. Oldřich Justic se narodil 8. 7. 1888 v Plané nad Lužnicí. Přistěhoval se do Tábora, nejprve žil v Havlíčkově ulici a odtud se v roce 1920 přestěhoval do Kolárovy č. p. 604. Oženil se v roce 1920 s Marií Wodičkovou, narozena 4. 2. 1892 v Petrovicích u Sedlčan. Narodil se jim syn Zdeněk 6. 4. 1928. Oldřich Justic pracoval jako řezník, za okupace již nepracoval. Celá rodina se musela odstěhovat po roce 1940 do Klokotské č. p. 101 k Wodičkovým. Do Terezína odjeli všichni tři tábořským transportem Cb a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynuli.

Posledním předválečným starostou Židovské náboženské obce v Táboře byl podnikatel **Isidor Wodička**, spolumajitel vývozní sladovny Rudolf & Wodička. Isidor Wodička se narodil 10. 9. 1867 v Táboře do rodiny podnikatele Emanuela Wodičky. Po otci převzal podíl ve sladovně (1897) stejně jako jeho společník Antonín Rudolf ml. Společně roku 1921 zřídily v areálu

sladovny závody Maltogen, kde se vyráběla např. tábořská žitná káva. V roce 1925 předal Wodička svou podnikatelskou činnost příbuzným z manželčiny strany, Karlu Guttmannovi a Ottovi Weilovi. Isidor Wodička se oženil v roce 1897 s Malvínou Weilovou, narozena 18. 9. 1876 v Písku. Jejich manželství zůstalo bezdětné. Isidor byl předsedou židovského podpůrného spolku Libanon. Paní Malvína byla předsedkyní dámského spolku Chanuka. Jelikož Wodičkovi patřili k bohatým Židům v Táboře, snažili se je Němci co nejdříve deportovat a připravit o majetek. Sladovnu a další podniky spravoval jako Treuhänder (správce k věrné ruce) Vladimír Rudolf, židovští spolumajitelé Guttmann a Weil byli připraveni o vedení v podnicích. Wodičkovi odjeli transportem L z 10. 12. 1941 z Prahy do terezínského ghetta a odtud pak transportem Bv z 15. 10. 1942 do Treblinky, kde zahynuli. Isidor a Malvína Wodičkovi bydleli ve svém domě č. p. 739, ale v lednu 1941 se přestěhovali do domu č. p. 743 v ulici 9. května, odkud byli povoláni do pražského transportu.

V domě Wodičkových bydlel **Karel Guttmann**, narozen 20. 6. 1894 v Liberci, od srpna 1928. Karel Guttmann se oženil s Emilií Kohnovou, narozena 2. 5. 1906 v Písku. Již v Táboře se Guttmannovým narodila dcera Alice 19. 9. 1928. I Guttmannovi se museli z domu č. p. 739 vystěhovat v lednu 1940, přesunuli se do Chocholouškovi č. p. 1985 a odtud ještě na Staré Město ke Glücklichovým č. p. 55. Karel Guttmann pracoval za okupace jako dělník, např. na velkostatku Karla Vodňanského v Dražičkách a ve firmě Teerag v Soběslavi. Guttmannovi odjeli tábořským transportem Cb do Terezína. Karel Guttmann zemřel již v terezínském ghettu 6. 1. 1943 na srdeční selhání, v terezínské nemocnici se léčil se zápallem plic. Emilie s dcerou Alicí nastoupily do transportu D1 z 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zahynuly. Otto Weil se zachránil před nacisty odchodem do emigrace.

Nedaleko Wodičkových v domě **č. p. 619** bydlel od listopadu 1938 **Rudolf Freund** se svojí rodinou, předtím žil v rodném domě na Žižkově náměstí č. p. 19, kde Freundovi provozovali obchod železným zbožím Alois Freund – prodej železných traverz a nosníků, kolejnic, amerických a regulačních kamen, veškeré řemeslnické náčiní a nástroje. Obchod vynášel v letech 1937 a 1938 více než 2,5 mil. korun. Rudolf Freund zaměstnával celkem 14 lidí. Obchod převzal po svém otci Aloisovi, narozen v roce 1851 v Čáslavi, který přišel v roce 1881 do Tábora po svatbě s Matildou Fantlovou (narozena v roce 1861). Do rodiny Aloise a Matildy Freudových se v Táboře narodilo celkem pět dětí: Olga 17. 4. 1886 (zemřela v dubu 1887), Rudolf 24. 10. 1891, Irma 4. 4. 1893, Hedvika Terezie 24. 2. 1901 a Elsa 30. 3. 1902. Alois Freund zaměstnával v železářství svého bratra Josefa, narozen v roce 1862 v Čáslavi, který pracoval v obchodě i se svým synovcem Rudolfem. Josef Freund zemřel 24. 2. 1927 na infarkt. Rudolf Freund se oženil 3. 3. 1933 s Miladou Junkovou, narozena 5. 4. 1909 v Golčově Jeníkově, modistka, československé vyznání, s níž měl dvě děti Ivana (1933) a Janu (1935). Freundovi se přestěhovali po roce 1940 do Malšic 151 a odtud ještě do č. p. 200. Přestože Rudolf Freund vystoupil 15. 5. 1939 ze Židovské náboženské obce v Táboře, pracoval za okupace jako úředník a správce židovských matrik pro ŽNO v Táboře a po jejím zrušení pro Židovskou radu starších v Praze, pobočka Tábor. Před transportem ho dlouho chránilo smíšené manželství. Do terezínského ghetta se dostal transportem AE2 z 4. 2. 1945 vypraveného z Prahy. V Terezíně se dožil osvobození a vrátil se 13. 5. 1945 do Tábora. Po válce znovu otevřel obchod v č. p. 619 Alois Freund obchod železem, kde prodával skleněné

a porcelánové zboží, obchod železem, kovy, železnými a kovovými stavebními hmotami. Po únoru 1948 se obchod dostal pod národní správu.

Na nároží dnešních ulic 9. května a Erbenovy ulice stával dům **č. p. 589** patřící rodině **Steinových**, která tu provozovala výrobu likérů, dalších alkoholických nápojů, octa a hořčice. Reklama H. I. Stein v Táboře otištěná v adresáři z roku 1923 hlásila, že podnik vyrábí nejjemnější druhy likérů a hořčice, jemný tabulový ocet, sklad pravého jamajského rumu, zaručeného koňaku, hojný výběr desertního vína červeného, hroznového a i ovocného, malaga, jakož i přírodní vína každého druhu. Do roku 1937 vedl podnik H. I. Stein výroba lihovin Bohumil Stein, narozen 6. 9. 1885 v Táboře, zemřel 17. 6. 1937 v Praze. Před Bohumilem Steinem vedla podnik jeho matka, Johana Steinová, rozená Friedová. Johana se narodila 28. 4. 1855/1856 v Ouběnicích a do Tábora se přistěhovala v roce 1875/1876 pravděpodobně po svatbě s Ignácem Steinem. Do rodiny Ignáce a Johany Steinových se narodily čtyři děti, Olga 13. 12. 1881, Irena 14. 4. 1884, Bohumil 6. 9. 1885 a Kamila 13. 6. 1887. V likérce pomáhal i Johanin švagr Markus Stein, narozen 3. 11. 1857 v Bradáčově. Johana Steinová zemřela po roce 1940 v Praze, kam se přestěhovala k jedné ze svých dcer, transportu do Terezína se již nedožila. Provoz výroby likérů, octa a hořčice vedla snacha Johany Steinové, Karla či Karolína Steinová, rozená Hronová, nar. 9. 12. 1893. Karla Hronová se provdala 6. 6. 1921 na Královských vinohradech v Praze za Bohumila Steina. Do rodiny Bohumila a Karly Steinových se narodily čtyři děti Vladimír, Evžen, Jiří a Olga. Vládní komisař doporučil arizovat výrobu likérů, ale prodej a výcep likérů úplně zrušit. Karla Steinová po skončení okupace obnovila výrobu likérů a lihovin studenou cestou, velkoobchod vínem, prodej likérových nápojů v uzavřených nádobách, velkoobchod octem a provozovala i výcep.

Proti Steinovým v domě **č. p. 572** bydleli v jednom z bytů **Vesečtí**, kteří se sem přistěhovali v roce 1928 z Chýnova. Otto Vesecký se narodil 15. 10. 1885 v Chýnově. V roce 1921 se Otto oženil se Sidonií či Zdeňkou Kohnovou, narozena 24. 6. 1894 v Moravči u Tábora. Do rodiny Veseckých se narodily dvě děti Hanna 7. 10. 1922 a Pavel 28. 4. 1924. Otto Vesecký pracoval jako obchodní zástupce v podniku Adolfa Ehrlicha., který provozoval obchodu obilím a semeny. Otto Vesecký byl zatčen 20. 10. 1939 gestapem a vězněn v koncentračních táborech, zemřel 8. 11. 1940 v Dachau. Hana Vesecká se vyučila švadlenou, ale za okupace byla nasazena jako dělnice hlavně na velkostatku Karla Vodňanského v Dražičkách. Pavel Vesecký byl studentem, ale za okupace musel opustit školu a stejně jako jeho sestra pracoval jako dělník na velkostatku v Dražičkách a na stavbě tábořského nádraží pro stavební firmu Owsny. Zdeňka Vesecká odjela i s dětmi tábořským transportem Cb do Terezína a odtud transportem Cr z 23. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynuly.

Od roku 1912 žila v domě **č. p. 568** na Husově náměstí rodina **Adolfa Ehrlicha** ze Stádlce. Adolf Ehrlich se narodil 16. 10. 1864 ve Stádlci a provozoval obchod obilím, zemědělskými plodinami, uhlím a krupařství. Jeho obchod měl v roce 1937 zisk 2 mil. a v roce 1938 dokonce 3 mil. korun. Před rokem 1897 se oženil s Josefínou Herrmannovou narozenou 20. 4. 1875 ve Stádlci. Do rodiny se narodilo šest dětí (všichni ve Stádlci), Josef 30. 6. 1897, Robert 9. 10. 1898, Jindřich 25. 11. 1900, Rudolf 15. 6. 1902, Alfréd 2. 4. 1904 a Marie 28. 1. 1906. Dle sčítání obyvatel z roku 1921 Josef studoval techniku v Praze, Robert pracoval jako úředník v Praze (Primas filmárna v Praze), Jindřich studoval na právnické fakultě v Praze, Rudolf

studoval na gymnáziu v Táboře, Alfréd byl praktikantem u firmy Primas filmárna v Praze a Marie studovala lyceum ve Slezské Ostravě. V září 1939 Němci zřídili v Táboře úřad práce, pro který zabrali dům Ehrlichových s dvorem, hospodářskými budovami a garážemi. Všichni nájemníci, např. MUDr. Otto Stern, včetně majitelů se museli z domu vystěhovat. Úřad práce zahájil činnost 27. 10. 1939. V létě 1941 rozhodl vládní komisař města Klemša o odkoupení domu č. p. 568 do majetku města za 562 939 K. Úřad práce sídlil v tomto domě jen do 31. 12. 1943, pak se přestěhoval do budovy dívčích škol Na Parkánech. Dům měla ve správě národní správa majetkových podstat, která předala dům v roce 1946 zpět Ehrlichovým. Adolf a Josefína Ehrlichovi odešli z Tábora a přihlásili se k pobytu v Přistoupimi u Českého Brodu. Do terezínského ghetta se dostali transportem AAb z 5. 6. 1942 vypraveného z Kolína. Zbytek okupace přežili v terezínském ghettu, po válce žili v Praze na Karlově náměstí. Josefína Ehrlichová zemřela 29. 12. 1945 v Praze. Rudolf Ehrlich vystudoval táborské gymnázium a potom práva a stal se právníkem v České Lípě, odjel transportem AAd z 13. 6. 1942 z Kolína do Terezína a odtud transportem Es z 19. 10. 1944 do Osvětimi, zahynul 17. 12. 1944 v Dachau. Marie se stala modistkou, žila v Táboře. Alfréd pracoval v otcově podniku, 21. 5. 1945 nastoupil do nemocnice v Moravské Ostravě na léčení tuberkulózy, které podlehl 30. 8. 1948. Josef Ehrlich odjel pražským transportem At ze 7. 5. 1942 do Terezína a odtud transportem Ax z 9. 5. 1942 do Sobiboru, kde zahynul. O Robertovi a Jindřichovi Ehrlichových se nedochovaly žádné zprávy.

V domě č. p. **537** na Husově náměstí bydlel od roku 1925 **Mořic Eisenstein** se svojí manželkou Idou. Mořic Eisenstein se narodil 17. 6. 1862 v Táboře, žil v Palackého ulici č. p. 359, kde provozoval obchod střížním zbožím s jednou pomocnou silou. Dle reklamy otištěné v Zenklově průvodci o Bechyňské dráze nabízel velký sklad módních látek pro dámy jakož i všechny druhy nejjemnějších pláten, stolního a ložního prádla. Oženil se asi v roce 1906 s Idou, narozena 22. 10. 1889 v Táboře. Společně s manželkou bydlel v VII. bytě v domě v Palackého ulici č. p. 359, odtud se odstěhovali na Husovo náměstí, když šel Mořic Eisenstein do důchodu. Ida Eisensteinová zemřela 30. 3. 1937 na selhání srdce. Mořic Eisenstein působil v Židovské náboženské obci jako knihovník. Eisenstein se odstěhoval z Husova náměstí ke Glücklichovým do ulice Martínka z Húsky č. p. 55. Odjel táborským transportem Cb do Terezína, kde zemřel 20. 2. 1943.

Ve stejném domě bydlela i **Růžena Holá**, rozená Fischlová narozená 16. 2. 1895 v Nové Cerekvi. Na Husově náměstí žila od roku 1929, kdy se provdala za Františka Holého (smíšené manželství). Do rodiny Holých se narodilo jedno dítě. Růžena Holá byla 30. 8. 1943 zatčena gestapem za poslech zahraničního rozhlasu. Věznění přežila.

Na nároží ulic 9. května a Havlíčkovy ulice v domě č. p. **627** bydlely sestry **Markéta a Ella Popperovy**. Ella Popperová se narodila 18. 7. 1887 v Táboře a živila se jako soukromá učitelka jazyků, předtím jako písařka u matky, která provozovala pojišťovací kancelář. Markéta (Gréta, Margareta) Popperová se narodila 23. 8. 1891 v Táboře a pracovala jako soukromá učitelka klavíru a pianistka. Do své smrti žila se svými dcerami Aloisie Popperová, narozena 27. 5. 1855 v Petrovicích, v Táboře žila od roku 1886, zemřela 26. 3. 1937 na zápal plic. Aloisie Popperová řídila pojišťovací kancelář a s dcerami bydlela až do roku 1933 v ulici 9. května č. p. 693. Aloisie či Luisa Popperová, dcera Abrahama Poppera z Dvorců u Soběslavi

a Cecílie Fürthové, se provdala před rokem 1887 za Julia Poppera z Tábora, syna Jindřicha Poppera soukromníka v Táboře a Karolíny Fischlové. V roce 1921 byla paní Aloisie (Luisa) již vdovou. Popperovy se v roce 1933 přestěhovaly do domu č. p. 627. Ella Popperová (2. 3. 1939 přestoupila k evangelické církvi) se po roce 1940 přestěhovala do Provaznické č. p. 154 k Pavle Schwarcové a její sestra Markéta do Klokotské 99 k Finkovým a Popperovým. Sestry Popperovy odjely tábořským transportem Cb do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde obě zahynuly.

V domě na nároží Fügnerovy a Havlíčkovy ulice **č. p. 633** žil Josef Poláček a rodina Justicova. **Josef Poláček** (rozvedený) se narodil 27. 9. 1877 v Srlíně, okres Milevsko, do Tábora se přestěhoval v roce 1906 na Soběslavskou ulici a odtud v roce 1913 do Havlíčkovy ulice č. p. 633 do IV. bytu. V Táboře se živil jako obchodní jednatel Chodovských chemických závodů s. r. o. Od roku 1908 bydlel se svojí matkou Annou (vdova), narozena 8. 1. 1845 v Bělči, která žila z podpory svých dětí. V roce 1933 přestoupil k reformované evangelické církvi. Od října 1938 pracoval pro firmu C. F. Piering Senffabri v Praze-Karlíně. Po roce 1940 se přestěhoval do Provaznické ulice č. p. 154 k Pavle Schwarcové. Odjel tábořským transportem Cb do terezínského ghetta, kde zemřel 1. 12. 1943.

Ve druhém bytě v domě **č. p. 633** žila rodina **Justicova**. Aloisie Justicová, rozená Poláčková, se narodila 18. 5. 1880 v Srlíně, sestra Josefa Poláčka, se přistěhovala do Tábora v roce 1897, kdy se provdala 14. 11. 1897 za Rudolfa Justice, narozen 2. 4. 1855 v Horní Lhotě. Rudolf Justic provozoval své řeznictví v Roháčově ulici 699 a poté v Havlíčkově 633. Rudolf Justic zemřel před rokem 1935, jeho řeznickou živnost převzal syn Adolf narozený 26. 12. 1900 v Táboře. Do rodiny se narodily tři děti Vítězslav 15. 4. 1899, Adolf a Hana 24. 9. 1912. Vítězslav pracoval jako obchodní příručí v obchodu Bertý Flusserové, která provozovala obchod střížním zbožím na Husově náměstí č. p. 961. Vítězslav si postavil po roce 1935 na Marešově Vrchu ve Smolínově ulici dům č. p. 1852. Josef Lechner, účetní Akciové jihočeské továrny na uzené zboží, koupil v roce 1941 jeho dům za 110 000 K, ale Justicovi vyplatil pouze 2 500 K. Další peníze již Justic nedostal. Než Vítězslav Justic prodal dům ve Smolínově ulici žil tu s matkou Aloisií, sestrou Hanou, která se v březnu 1939 vrátila z Prahy zpět do Tábora, v Praze pracovala jako úřednice, a tetou Karlou Poláčkovou, narozena 16. 3. 1872, vdova, zemřela 13. 11. 1940. Adolf Jusitc byl zatčen v říjnu 1939, zemřel 27. 3. 1942 v koncentračním táboře Buchenwald. Aloisie a Hana Justicovy se odstěhovaly z Marešova Vrchu do Kotnovské č. p. 169. Hana Justicová pracovala za okupace jako zemědělská dělnice na velkostatku Karla Vodňanského v Dražičkách. Obě odjely transportem Cb do Terezína a odtud transportem Cq z 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zahynuly.